

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-6

9.1.2020

Fremtind Forsikring AS (Tidligere SpareBank 1 Skadeforsikring AS)

Bygning - innbo (kombinert)

Uriktige opplysninger om tolldeklarasjon? – fal. § 8-1, fjerde og femte ledd.

Etter innbrudd i sin leilighet søkte sikrede erstatning for blant annet flere smykker. Sikrede opplyste at ett av smykkene var kjøpt i utlandet og tolldeklart. Sikrede fremla en bot for overtredelse av tolloven. Boten gjaldt imidlertid ulovlig innføring av alkohol og tobakk. Tollvesenet hadde heller ikke registrert noen innførselsdeklarasjon i sikredes navn i løpet av de siste ti årene. Selskapet mente at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Selskapet avslo derfor erstatning og sa opp forsikringsavtalen. Sikrede mente at smykket var tolldeklart for mer enn ti år siden, og at det kunne ha oppstått språklige misforståelser da han ikke er fra Norge. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter innbrudd i bolig, og spørsmålet om selskapet er fri for ansvar og kan si opp forsikringsavtalen, pga. uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1, fjerde og femte ledd.

Sikredes innboforsikring har bl.a. følgende vilkår:

Gjenstander kjøpt i utlandet er begrenset til det beløp for tollfri innførsel som er fastsatt i henhold til tolloven med forskrifter, for tiden 6 000 kroner. Begrensningen gjelder pr innreise. Dette gjelder ikke dersom gjenstanden er deklart.

Det var innbrudd i sikredes leilighet den 14.12.18. Forholdet er meldt til politiet. I skademeldingen til selskapet av 14.12.18 har sikrede blant annet opplyst:

Tre forskjellige dører ble knust ytterdøren så prøvde de og knuse og komme seg inn til vår nabos dør. Men det gikk ikke for de hadde annen lås enn oss. Vi hadde vri lås fra innsiden slik at den var lett og åpne. De stjal massevis av gull, julegaver, hvitt gull, arvet gjenstander fra generasjoner og penger.

Sikrede vedla en liste over de tapte gjenstandene, herunder flere ringer og gullsmykker.

I forkant av møtet med selskapets utreder opplyste sikrede om ytterligere ting som var stjålet.

Selskapets utreder gjennomførte en samtale med sikrede den 15.1.19. Sikrede forklarte blant annet at tyveriet omfattet et stort selskapskjede som brukes utenpå klær:

... Utreder spør når kjede ble tatt med til Norge. Sikrede husker ikke, men har betalt toll to ganger i toll. Sikrede henter en Politiattest hvor det står at han har blitt ilagt bot 27.04.16 på kr 7500 for overtredelsen av Tolloven. Utreder spør om han fikk det tilbake, men sikrede svarer ikke på det. Utreder spør om han ble stoppet i tollen fordi han ikke fortollet det. Sikrede sier han ble stoppet i Tollen og fikk smykke tilbake. Sikrede husker ikke hvor mye han betalt i toll, men har betalt to ganger for samme smykke. Sikrede fikk papirer, men finner dem ikke. Sikrede veit ikke hvor tungt det var.

...

Sikrede opplyste også å være frastjålet to gifteringer til dame:

De bruker to ringer sammen. Tilhører nåværende kone. Kjøpt i Marokko og kostet ca kr 4000.

Videre følger det av utredningssammendraget at sikrede har forklart:

(...)

Utreder spør om sikrede har blitt stoppet i tollen to ganger med samme kjede, men det var det ikke. Den andre gangen var det andre gullsmykker og sikrede veit ikke hvorfor det ikke står i politiattesten.

Sikrede gir skriftlig samtykke til at Sparebank1 Forsikring kan innhente opplysninger fra Tollvesenet.

(...)

Utreder spør om sikrede stoppet og fortollet smykkene fra Marokko. Sikrede har ikke det fordi det ikke var så mye. Utreder sier at det kostet kr 10 000, men sikrede sier han hadde det på seg og de sa ingen ting. Utreder sier at det skal fortolles, men sikrede sier han ikke visste det.

Tollregion uttalte i et brev av 7.2.19 at:

(...)

Hvis (sikrede) hadde fortollet smykkene ville det blitt laget en innførselsdeklarasjon i hans navn, og han ville ha fått med seg en kopi av denne deklarasjonen, samt en kvittering for selve betalingen. Dette til informasjon.

Tollregionen har foretatt et søk, 10 år tilbake i tid, i vårt elektroniske deklarasjonssystem, og kan ikke finne noen innførselsdeklarasjon for gullsmykker i (sikredes) navn. Vi kan heller ikke finne noen rapporter om tollovertredelser angjeldende ulovlig innførsel av gullsmykker i hans navn.

Selskapet har fremlagt en utredningsrapport fra Marokko datert 4.4.19. Sekretariatet forstår det slik at rapporten er basert på de to gifteringene som i tapslisten er opplyst kjøpt i Marokko til ca. kr 4 000. Av rapporten følger det:

The Field Investigator located the shop, which was in province (Y), Morocco. The shop is located in a poorer area, not at a prime location or a luxury shopping center in (Y). The Field Investigator conducted inquiries with the shop owner, named (A). The owner is described as a mid-forties male. The owner was shown a copy of the invoice to verify if the invoice has been issued from the shop. The owner, (A), confirms that the invoice was issued from his shop; however, (A) could not find the invoice receipt book, but confirmed the stamp and identified his handwriting on the invoice. The owner remembered the lady who bought the ring and confirmed that the ring is worth 1,000.00 MAD – \$104 USD – but the picture provided by the Insured did not match the ring that she bought. The owner showed our agent a ring similar to the ring she bought. (...)

Selskapet besluttet den 14.5.19 å avslå erstatning og si opp forsikringsavtalen, under henvisning til at det var gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd. Avslaget ble påklaget. Sikrede ringte selskapet og opplyste om at et av de innsendte bildene ikke var av den ringen han hadde kjøpt i Marokko, og at kvitteringen ikke gjaldt gifteringen, samt at han hadde vært i kontakt med smykkebutikken i Marokko som skulle sende den korrekte kvitteringen. Selskapet opprettholdt sitt standpunkt etter en ny vurdering av saken.

Sikrede krever dekning for tyveri og avviser at han har gitt uriktige opplysninger til selskapet. Det er over ti år siden sikrede ble stoppet i tollen og betalte boten. Det kan ha oppstått språklige misforståelser da sikrede ikke er fra Norge.

Selskapet avviser ansvar og sier opp forsikringsavtalen, og anfører at det er gitt uriktige opplysninger om enkelte av smykkenes verdi og hvorvidt smykkene er tolldeklarerert under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd. Dersom et smykke er innført i strid med gjeldende tollbestemmelser er selskapets ansvar etter vilkårene begrenset til kr 6 000.

Sikrede har forklart at han ble ilagt en bot for innføringen av familiesmykket/selskapskjedet i april 2016 på kr 7 500. Opplysninger fra Tolletaten tilsier imidlertid at denne overtredelsen gjaldt

ulovlig innførsel av brennevin og tobakk. Tolletaten har ikke funnet opplysninger som viser at sikrede faktisk har fortollet smykker de siste ti årene, og har opplyst at dersom smykke hadde vært fortollet ville det ha blitt laget en innførselsdeklarasjon. Sikrede har senere forklart at han tok med smykket inn i landet for over ti år siden, men sikredes tidligere kone gjennom 15 år har forklart at hun aldri har sett smykket i Norge, og at dette kun ble brukt i Irak.

Utredningen i Marokko viser at en ring sikrede har opplyst kostet ca. kr 4 000 hadde en verdi på ca. kr 900. Enkelte av bildene sikrede har sendt inn av frastjålet gjenstander fremstår å være tatt etter innbruddet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar pga. bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Saken reiser spørsmål om sikrede bevisst har gitt gale opplysninger om verdien på de stjålne smykkene og om smykkene er tolldeklarerert. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer fra sikrede, tolletaten og andre involverte i en hovedforhandling, jf. for så vidt FinKN-2018-383 og 2017-383.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).